

Unitat 9: Parem taula!

«A la mesa i al llit, al primer crit»

Elements de la cuina	La cassola	El pot
El tovalló	El cassó	El davantal
Les estovalles	La vaixel·la	El canelobre
El drap	El fruiter	Les espelmes
Els coberts: la forquilla, la cullera, el ganivet 'los	La panera	Verbs
Les tisores	La safata/la plàtera/la plata	Servir
El got	El tirabuixó	Parar – Desparar (taula)
La copa	L'obridor	Tallar
La tassa	El saler	Cuinar
El joc de cafè	La sucrera	Rostir
El tassó	El setrill	Bullir
L'ampolla	El bol	Escalfar
El plat (pla, fondo...)	L'embut	
L'olla	Els estalvis	
La paella	El cullerot	
La tapadora	Les pinces	
	La cafetera	
	La tetera	

1. Parem taula! Substituiu el dibuix per la paraula corresponent en el text que teniu a continuació:

Avui tinc convidats a sopar: els meus amics d'infantesa. Ja he preparat el menú, però encara no he tingut temps de parar taula. Ho faré ara mateix, perquè no vull que se'm faci tard.

Primer he de posar les (1) —que estreno avui—, juntament amb els (2) . També

col·locaré un parell de (3) , un a cada extrem de la taula, ja que m'agrada molt la calidesa que

proporciona la llum tènue. És l'hora de posar-hi els (4) . Primer les (5) i els (6) .

(el primer a l'esquerra i l'altre a la dreta), i després les (7) . Com que beurem aigua i vi negre,

col·locaré els (8) , les (9) de vi i el (10) . Deixaré posats també els (11) per

servir l'amanida, el (12) i el (13) enmig de la taula. Deixaré també preparat el joc de cafè i de te en una taula supletòria, així ho tindrem més a mà quan acabem el sopar. Hi

col·locaré la (14) , com també la (15) i la (16) i les (17) . Bé, ara

me'n vaig a la cuina a acabar de preparar el sopar. He d'apagar el foc de les (18) preparar

les (19) i la (20) . Per al pa.

1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	

1. Marca la paraula adequada per completar la frase:

1. Servim la sopa amb...

- a. la cullera
- b. el cullerot
- c. la forquilla

2. Ens netegem la boca amb....

- a. la tovallola
- b. les estovalles
- c. el tovalló

3. Ens pentinem amb....

- a. la pinta.
- b. el pintallavis
- c. les tisores

4. Tallem el pa amb...

- a. el ganivet
- b. la cullera
- c. la forquilla

5. Netegem les sabates amb...

- a. l'escombra
- b. el raspall
- c. el pal de fregar

6. Rentem els plats amb...

- a. la baieta
- b. el fregall
- c. el drap

7. Quan ens dutxem utilitzem...

- a. una baieta
- b. un fregall
- c. una esponja

8. Servim l'amanida en...

- a. una plata
- b. una cassola
- c. una paella

3. Ordena aquestes paraules i trobaràs un estri de cuina. Relaciona'l amb el dibuix:

1. BMUTE: _____

2. TMEROR: _____

3. BORIDRO: _____

4. RALCDORO: _____

5. LISTLER: _____

6. SOBELLUNARE: _____

4. Escolta i omple la graella: A la cuina de Can Llorenç avui és un dia molt especial

Escolta l'àudio dues o tres vegades i omple la primera columna de la graella amb la informació que sentiràs. A la segona columna has de posar els estris que s'han de fer servir per preparar els ingredients. En alguns casos, a l'àudio no es diu el nom de l'estri, l'has de deduir tu. Observa l'exemple:

A la cuina.mp3

	Què cal fer amb els ingredients?	Amb quins estris?
VERDURES	<i>escaldar-les i tallar-les</i>	<i>olla, ganivet, fusta de tallar</i>
PATATES		

CARN		
ENCIAM		
PASTANAGA		
AMETLLES, AVELLANES, FETGE		
PASTA		
CEBES		
XOCOLATA		
PLÀTANS		

5. Omple els buits amb una paraula del quadre que tens més avall:

SANT JOSEP

parava	tovallons	gots	d'eixir	encara que
portés	gallonets	gaudiem	aixovar	a poc a poc
s'afanyava	Déu n'hi do	acostant	collita	anar amb compte

El dia de Sant Josep ha sigut sempre festa a tota Espanya, _____1_____ ara crec que hi ha comunitats que l'han eliminat. Més recentment se li ha afegit el del "*día del padre*", consolidant una celebració que ja forma part dels nostres costums amb independència de les nostres creences religioses.

Els meus records de la infància sobre aquest dia són abundants. El meu pare també es deia José Vicente i el dia del nostre sant era un dia important per a la meua família. Recordo que, un parell de dies abans, ja _____2_____ la meua mare en els preparatius. Cridava a Pepito, de "Casa Paco", perquè li _____3_____ una caixa d'ampolletes de cervesa, "quintos", escaldava _____4_____ d'ametlla per a fregir-los després (crec que no n'hè tastat uns altres millors), bullia faves, preparava *ensaladilla* russa, cacauets...

Aquell dia, de bon matí, _____5_____ taula amb les millors peces del seu _____6_____: les estovalles primorosament brodades a mà amb "punt de creueta", una autèntica joia, quedava disposada amb els seus _____7_____ a joc. Els delicats _____8_____ de cristall tallat, reservats per a les grans ocasions, tenien l'oportunitat _____9_____ del seu armari de rebost. Però havíem d'_____10_____ de no trencar-ne cap. La coberteria reservada per a les ocasions brillava com mai. Nosaltres, vestits i arreglats, esperàvem que anessin arribant les visites. _____11_____, quins records!

A poc a poc, al llarg del matí, els meus oncles i ties s'anaven _____12_____ a la nostra casa. Ens felicitaven i passaven al menjador per a prendre's la seva cerveseta i els seus aperitius. No recordo que portessin regals, simplement venien a fer la visita de rigor i _____13_____ de ser-hi tots plegats. Eren uns altres temps, no hi havia gaires coses amb què entretenir-se, i les relacions socials s'estructuraven entorn d'aquest tipus de festivitats.

Les converses giraven al voltant de temes del camp, que si la _____14_____ d'olives, que si l'oli, que si s'havien gelat les ametlles, que si havia plogut bastant per a sembrar, i coses d'aquest tipus.

Amb el temps, _____15_____, aquesta bonica costum va anar desapareixent. La televisió va començar a robar-nos el temps, els automòbils van començar a facilitar els trasllats fora del poble, les famílies es van anar desarrelant i un bon dia la meua mare va deixar de fer preparatius especials.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	

6. REPÀS: Feu una mica de repàs d'allò que hem vist en temes anteriors i completeu aquestes frases triant la resposta adequada:

1. Com et dius?

- a) Em dic Narcís
- b) Me dic Narcís
- c) Em diu Narcís

2. D'on ets?

- a) Som de Saragossa
- b) Soc de Saragossa
- c) Sou de Saragossa

3. Si avui és dimarts demà serà _____.

- a) dimecres
- b) dissabte
- c) dijous

4. La festa del treball la celebrem el dia 1 de _____.

- a) maig
- b) març
- c) gener

5. Què fas avui?

- a) Va a treballar
- b) Vaig a treballar
- c) Vam a treballar

6. Tens gana?

- a) Sí que tinc
- b) Sí que ho tinc
- c) Sí que en tinc

7. Ells vivien al carrer Taronger, número _____.

- a) dos-cents
- b) dues-cents
- c) dos-centas

8. Tens un bolígraf blau?

- a) No en tinc gens
- b) No tinc
- c) No en tinc cap

9. Les festes de Nadal són durant el mes de _____.

- a) december

- b) desembre
- c) diciembre

10. Aquest és _____ germà.

- a) meu
- b) le meu
- c) el meu

11. Si avui és dissabte, abans d'ahir va ser?

- a) Dilluns
- b) Dijous
- c) Divendres

12. La filla de la meva germana és la meva _____.

- a) cosina
- b) neboda
- c) fillola

16. Vostè _____ telèfon?

- a) té
- b) tens
- c) tinc

17. Ara què fas? Ara jo _____ els exercicis de català.

- a) fa
- b) fas
- c) faig

18. Jo _____ a Saragossa.

- a) treballo
- b) treball
- c) treballa

19. Avui no _____ gent al despatx de Pep.

- a) n'hi ha
- b) hi ha
- c) hay

20. Pere, jo no _____ ajudar-te.

- a) pot
- b) poc
- c) puc

21. Encara no _____ si demà podré anar al cinema.

- a) sap
- b) sé
- c) sec

22. Tu _____ de festa tots els dies.

- a) surtes
- b) sorts
- c) surts

23. Enguany jo _____ viure tota sola.

- a) prefer
- b) prefereixo

c) preferisc

24. El meu amic Lluís té molts _____ a causa del treball!

- a) problems
- b) problemas
- c) problemes

25. Aquest estiu jo _____ a Londres.

- a) me'n vaig
- b) me vaig
- c) et vaig

26. Jo _____ que enguany aprovaré les oposicions.

- a) creu
- b) crec
- c) creus

27. Els meus amics _____ una casa meravellosa.

- a) tenan
- b) tenen
- c) ten

28. L'any passat l'Anna, la Rosa i jo _____ a Vic.

- a) vam anar
- b) vam a anar
- c) vam ir

29. Jo no _____ quedar-me a dinar al restaurant.

- a) vol
- b) vull
- c) vullc

30. Els pares del Llorenç _____ a Lleida.

- a) viuen
- b) visquen
- c) viven

31. L'any passat tu _____ a un curs de francès.

- a) anavas
- b) anaves
- c) ibas

32. A les 15.00 h tu sempre _____.

- a) berenes
- b) sopes
- c) dines

33. Joan sempre _____ pantalons texans.

- a) lleva
- b) porta
- c) dus

34. Tu _____ molt, caldria que et relaxessis més.

- a) patixes
- b) patix
- c) pateixes

SOLUCIONS

1. **Parem taula! Substituiu el dibuix per la paraula corresponent en el text que teniu a continuació:**

1	estovalles	11	plats
2	tovallons	12	setrill
3	espelmes	13	saler
4	coberts	14	sucrera
5	Forquilles	15	tetera
6	Ganivets	16	cafetera
7	Culleres	17	tasses
8	Gots	18	olles
9	Copes	19	safates
10	tirabuixó	20	panera

2. **Ordena aquestes paraules i trobaràs un estri de cuina. Relaciona'l amb el dibuix:**

1. **BMUTE: d. embut**
 2. **TMEROR: e. morter**
 3. **BORIDRO: f. obridor**
 4. **RALCDORO: a. colador**
 5. **LISTLER: c. setrill**
 6. **SOBELLUNARE: b. obrellaunes**

3. **Marca la paraula adequada per completar la frase:**

1. **Servim la sopa amb...**
b. el cullerot
2. **Ens netegem la boca amb....**
c. el tovalló
3. **Ens pentinem amb....**
a. la pinta.
4. **Tallem el pa amb...**
a. el ganivet
5. **Netegem les sabates amb...**
b. el raspall
6. **Rentem els plats amb...**
b. el fregall

7. Quan ens dutxem utilitzem...

c. una esponja

8. Servim l'amanida en...

a. una plata

4. Escolta i omple la graella: A la cuina de Can Llorenç avui és un dia molt especial

	Què cal fer amb els ingredients?	Amb quins estris?
verdures	escaldar-les i tallar-les	olla, ganivet, fusta de tallar
patates	farcir-les i gratinar-les	cullera o mànega de farcir, forn
carn	guisar-la i rossejar-la	cassola
enciam	centrifugar-lo i amanir-lo	centrifugadora, setrill
pastanaga	ratllar-la	ratllador
ametlles, avellanes, fetge	picar-los	mà de morter
pasta	bullir-la	olla
cebes	picar-les, fregir-les	paella, picadora, cassó
xocolata	colar-la	colador
plàtans	fregir-los, empolsar-los	fregidora o paella

5. Omple els buits amb una paraula del quadre que tens a sota:

1	encara que
2	s'afanyava
3	portés
4	gallonets
5	parava
6	aixovar
7	tovallons
8	gots
9	d'eixir
10	anar amb compte
11	Déu n'hi do
12	acostant
13	gaudíem
14	collita
15	a poc a poc

6. REPÀS: Feu una mica de repàs d'allò que hem vist en temes anteriors i completeu aquestes frases triant la resposta adequada:

- Com et dius? a) Em dic Narcís
- D'on ets? b) Soc de Saragossa
- Si avui és dimarts demà serà _____. a) dimecres
- La festa del treball la celebrem el dia 1 de _____. a) maig

5. Què fas avui? b) Vaig a treballar
6. Tens gana? c) Sí que en tinc
7. Ells vivien al carrer Taronger, número _____. a) dos-cents
8. Tens un bolígraf blau? c) No en tinc cap
9. Les festes de Nadal són durant el mes de _____. b) desembre
10. Aquest és _____ germà. c) el meu
11. Si avui és dissabte, abans d'ahir va ser? b) Dijous
12. La filla de la meva germana és la meva _____. b) neboda
16. Vostè _____ telèfon? a) té
17. Ara què fas? Ara jo _____ els exercicis de català. c) faig
18. Jo _____ a Saragossa. a) treballa
19. Avui no _____ gent al despatx de Pep. b) hi ha
20. Pere, jo no _____ ajudar-te. c) puc
21. Encara no _____ si demà podré anar al cinema. b) sé
22. Tu _____ de festa tots els dies. c) surts
23. Enguany jo _____ viure tota sola. b) prefereixo
24. El meu amic Lluís té molts _____ a causa del treball! c) problemes
25. Aquest estiu jo _____ a Londres. a) me'n vaig
26. Jo _____ que enguany aprovaré les oposicions. b) crec
27. Els meus amics _____ una casa meravellosa. b) tenen
28. L'any passat l'Anna, la Rosa i jo _____ a Vic. a) vam anar
29. Jo no _____ quedar-me a dinar al restaurant. b) vull
30. Els pares del Llorenç _____ a Lleida. a) viuen
31. L'any passat tu _____ a un curs de francès. b) anaves
32. A les 15.00 h tu sempre _____. c) dines
33. Joan sempre _____ pantalons texans. b) porta
34. Tu _____ molt, caldria que et relaxessis més. c) pateixes